

Проф. др Павле Ј. Васић

ТРАДИЦИЈА ОД СТО ЛЕТА

Припадам 41-ој генерацији уписаних, односно 45-ој генерацији свршених гимназијалаца Гимназије у Приштини.

Када сам ја учио у овој школи, звала се Виша гимназија у Приштини, а разреди су се ређали од V до VIII, а на крају завршне године полагао се Виши течајни испит – такозвана велика матура или испит зрелости.

Ако би се десило да се на том завршном испиту писмени део из српског језика оцени негативном оценом, имао је елиминаторни карактер – одлагање полагања матуре на годину дана. Било је и таквих случајева да неки нису могли ни по трећи пут да положе писмени испит из српског језика, па су били упућени на полагање велике матуре у неку другу републику тадашње Југославије. У једној републици Велика матура могла се полагати се највише три пута. Десило се тако да су неки завршили велику матуру у некој другој републици, а неки су чак остали без завршног успеха. Иначе, предмети које смо полагали на матури били су: српски језик, руски језик, математика физика и историја.

Радило се врло озбиљно, а критеријуми су били врло ригорозни, па су ученици са пет и више слабих оцена на крају првог полугодишта били искључивани из редовног школовања. Услови за школовање су били веома тешки, нарочито за децу са села, која су путовала по 15 и 20 км док се не нађе и изнајми неки, какав такав смештај. Храна се најчешће доносила од куће. Стипендија и кредита није било, а наши родитељи, сељаци су врло тешко долази до динара. И ђаци и родитељи били су упућени на велике напоре и одрицања. Па ипак, упркос свим тешкоћама, истрајавало се и истрајало, јер је у нама било огромне мотивације и великог ентузијазма.

Сећам се својих професора и директорке Раде Спасић. Моји професори били су:

Српски језик.....	Рада Спасић
Руски језик	Рада Спасић, Жика Лазаревић.
Француски језик	Наталија Маљуга
Латински језик	Власта Николић
Математика	Игњат Гапић
Историја	Милутин Јовановић, Спасоје Богојевић
Феографија	Милица Наумов
Физика	Николај Белоцерковац
Биологија.....	Влада Спасић
Хемија.....	Воја Бојанић
Филозофија, социологија, логика.....	Драган Гајић
Фискултура (физичко васпитање).....	Драги Јанићијевић
Предвојничка обука (ОНО).....	Михајло Бојовић

Сви они улагали су свој максимум у савлађивању програма и максимално су тражили од нас, због чега им много хвала, јер су се тако постављали темељи за даље школовање и стицање знања.

Из ове Гимназије изашли су многи матуранти који су успешно завршили студије и постали врсни лекари, инжињери, професори, правници, економисти, писци, а неки од њих и познате јавне личности из нашег културног и политичког живота, попут Душана Митевића, Томислава Секулића, Александра Тијанића и других.

Имао сам ту срећу да будем један од ученика и матураната Гимназије у Приштини. По завршетку Природно-математичког факултета у Приштини вратио сам се у Гимназију као дипломирани физичар (први професор физике у историји рада ове школе чији сам био ђак). Била је милина радити са ђацима тадашњих генерација. Математиком добро потковани (што је неопходно за физику), лепо васпитани, орни за рад, духовити и спремни за шалу и дружење, а пре свега дивни млади људи и изванредни ђаци. Међу њима данас има много оних који су предавачи, универзитетски професори.

Међу њима тешко је издвојити најбоље, па ипак, надам се да ми многи неће замерити што ћу навести само нека имена данас познатих универзитетских професора којих се тренутно сећам. То су:

- Проф. др Јован Радуновић (физичар), чувени професор ЕТФ-а Универзитета у Београду
- Проф. др Вукашин Андрић, познати специјалиста и професор ОРЛ-а Медицинског факултета Универзитета у Приштини
- Проф. др Гордана Шубарић, познати специјалиста нефрологије и професор Медицинског факултета Универзитета у Приштини
- Проф. др Љиљана Влаховић Машковић (физичар), професор Полицијске академије у Београду
- Проф. др Ђукан Вукић, универзитетски професор у Београду, и многи други чија имена због ограниченог простора не могу навести.

Иако ми је било жао да напустим Гимназију, ипак сам наставио путем науке са жељом да сазнам нешто више од бескрајно много тајни које у себи крије природа. А, управо је физика као најфундаменталнија природна наука, најдубље проникла у структуру материје. Тако сам кренуо и завршио магистарске студије, одбранио магистратуру и докторат на ПМФ-у Универзитета у Београду и стекао титулу доктора физичких наука. До својих научних резултата стигао сам највише експерименталним радом у Институту нуклеарне физике у Винчи, што ми је омогућило напредовање од професора гимназије, преко асистента до редовног професора Универзитета у Приштини.

Моји научни резултати презентовани су на познатим домаћим и међународним научним скуповима, публиковани и цитирани у еминентним међународним часописима, од којих ћу поменути само неке: Југословенска академија наука и уметности, Интернационална унија за кристалографију (Данска), затим резултати објављени и цитирани у Енглеској, Италији, Немачкој, Јапану, Швајцарској, САД-у Холандији, Шведској. У оквиру Програма међународне научне сарадње, 1987. године боравио сам у бившем СССР-у где сам одржао и слушао предавања из области својих научних истраживања.

Поносан сам на Гимназију у Приштини чији сам био ђак, а потом и њен професор, поносан сам на своје професоре који су ме учили и поносан сам на ђаке каоје сам ја учио.

Верујем да ће се и ове генерације ђака и професора придружити и још више обогатити стогодишњу традицију рада Гимназије у Приштини, коју им овом приликом честитам и желим им много успеха у раду на путу стицања знања и укупног напретка.